

шад 26,5
и, 42-до
удаахы

онир-
36-дах
в, 41-дэ
Умаров
а, түрүү
и, В. Ко
ицинов,
Абаева
нта туй-

он ээлэ
заводой
30 даам
урмаар

одо, нэ
тус мас
тус тус
официен
е, даа-
болобо.
В. Мака
да гара-

китов.

зориюу-

«Вкус
айханай
сества».
«Вре-
гания»
хушын
тусууш
хушорон
иди-На-
дахин ү

аан-Удын шэлэй заводой
амхарты хэдэг цехэй кол-
лективийн үйлдвэрлэл
РАММА-
«Ма»

— Бад-
жэзэй даабары үшөө но-
ола»
«Бад-
Мастер Н. Е. Куничи-

ран найн хүтэлбэрлэдэг халаанай
дмхрмшээ цэц соогоо тү-
шихтэ бүрийдэгш Д. Б.

22-
УДЭР
РАММА-
«Дам-
8.00-
рин гэгшэд оролдсоо
Углоонд наара олоной дундааа
«АВВГ»-
рэлхидтэ жэлэй нүүлшин жэлэй
жуулгаа

хоогоор хүдэлжэ байхай,
почто»
а, 10.40-элэйнгээ түсэб болзрооноы
тиржад дүүргээн энэ коллектив
хэхэ байлмунис ажалай нэрэ зэргэ-
юм. Коммунист ажалай 56

«Бүрик энэ хүдэлдэг. Цехэй
дуратаной найн А. А. Иванов, пар-
лагдахан» организацины секре-

«Сэ. Г. И. Шушаков гэгшэд
но жур-
коллективэй туйлахан ам-

ида хубитаяа аһала эхээр
тэй үдэрлэа.

КН-
СС-эй ЦК-гай ноябрийн
министр-
он) Пленумэй, СССР-эй
дамжуул-
ноно Соведэй сессиин

«12.55-
дхэбэринүүдээр зоригжоһон
зориюу. Куничинагай ударидаг
програм-
анай хүдэлмэришэд шэл

өөдэр
жо, багсалан хайрсгадлаг
55-
«Ма»-
шэнэ үүсхэл гаргаба.

усын юу-
нэр табан жэлэйнгээ даа-
ага «Сем-
та тусэб-
В. И. Ленинэй

тононо
ноно 113 жэлэй ойдо сүм
«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

БҮРЯДАЙ УНЭН

СОВЕТСКИЙ СОЮЗ К-ММУНИСТ-БҮРЯДАЙ ОБКОМ-ОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТР-НҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Эмнэй 1921 оной
Эмнэй 21-нээ гарана
№ 289 (15311)
1979 оной декабрийн 18, вторник
Сэн 2 мүнгөн

ХОРИН
ХОНОГООР
УРИДЛАБА

аан-Удын шэлэй заводой
амхарты хэдэг цехэй кол-
лективийн үйлдвэрлэл
РАММА-
«Ма»

— Бад-
жэзэй даабары үшөө но-
ола»
«Бад-
Мастер Н. Е. Куничи-

ран найн хүтэлбэрлэдэг халаанай
дмхрмшээ цэц соогоо тү-
шихтэ бүрийдэгш Д. Б.

22-
УДЭР
РАММА-
«Дам-
8.00-
рин гэгшэд оролдсоо
Углоонд наара олоной дундааа
«АВВГ»-
рэлхидтэ жэлэй нүүлшин жэлэй
жуулгаа

хоогоор хүдэлжэ байхай,
почто»
а, 10.40-элэйнгээ түсэб болзрооноы
тиржад дүүргээн энэ коллектив
хэхэ байлмунис ажалай нэрэ зэргэ-
юм. Коммунист ажалай 56

«Бүрик энэ хүдэлдэг. Цехэй
дуратаной найн А. А. Иванов, пар-
лагдахан» организацины секре-

«Сэ. Г. И. Шушаков гэгшэд
но жур-
коллективэй туйлахан ам-

ида хубитаяа аһала эхээр
тэй үдэрлэа.

КН-
СС-эй ЦК-гай ноябрийн
министр-
он) Пленумэй, СССР-эй
дамжуул-
ноно Соведэй сессиин

«12.55-
дхэбэринүүдээр зоригжоһон
зориюу. Куничинагай ударидаг
програм-
анай хүдэлмэришэд шэл

өөдэр
жо, багсалан хайрсгадлаг
55-
«Ма»-
шэнэ үүсхэл гаргаба.

усын юу-
нэр табан жэлэйнгээ даа-
ага «Сем-
та тусэб-
В. И. Ленинэй

тононо
ноно 113 жэлэй ойдо сүм
«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

«Бад-
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,
дхэбэришэд гэгшэн уялга абаад,

ШЭНЭ УЯЛГА АБААД...

Энэ жэлдэ адууна малай үбэлжэлгын
нхлээд орёо бэрхэтэй эрхэ байдалда үн-
гэргэгдэжэ байнанин хараада абан, ма-
най совхозой залуу малшад, комсомол-
шууд бүри табшагайгаар хүдэлхэ зорил-
готойгоор шэнэ үүсхэл гаргаа.

Партийнгаа ЦК-гай байгша оной нояб-
рийн Пленумэй шийдхэбэринүүдтэ бэ-
лүүлэ, мүн КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй
Министрүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй бо-
лон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол-
до харюу болгон, ажахынмай комсомол-
залуушуулай нэгдэхин хү наалин фер-
мынхид дэсхэлүүлэгдэжэн шэнэ со-
циалист уялга абаа.

Өөхэдэйнгөө арга боломжонүүдтэ ха-
ража үзөөд, тэднээр үхэр малтай байжа
өдөөлхө хабада бүхы хүсэ шадалаа, мэр-
гэжэл шадабаряа элсүүлэн хүдэлхэ гэжэ
шиндэ. Түбхын түрүүн үбнэ тэжээл
айхабтар нарин нягтаар гаргаашалха, най-
наар буйлуулжа малдаа эдүүлхэ байна.
Тингэжэ хү эхээр наахын түлөө үдэр бү-
хэндэ эршэмтэйгээр хүдэлхэ юм.

Манай магазин коллектив
үнгэргэжэ жэлдэ эрхимээр
ажаллаһанайгаа түлөө «1978
оний бүхэсоюзна социалист му-
рысеендэ илгэшэ» гэгшэн вым-
пелдэ хүртөө нэн. Туйлаһан
амжалтаа арьбэдэхин, ар-
бадхи табан жэлэй дүрбэдэ-
хэй жэлэй даабаринуудтэ ам-
жалтатойгаар дүүргэхин, хүн
зоннио үшөө найнаар ханга-
хын тула социалист үндэр уял-
гануудтэ жэлэй эхиндэ бата-

лан абаа нэмди.
Байгша ондо манай кол-
лектив нхлээд «найнаар ажаллаа,
11 харын туршада түсэбөө га-
дуур 7,3 мянган түхэргэй эдэс
хоол хүн зондо худалдаба.
Энэ жэлэй түрүүшын хахадай
социалист мурысеенэй дунгуу-
дээр «Хүн зоной өөхдөө эд

баран шэлэн абадаг эрхим
магазин» гэгшэн нэрэ зэргэдэ
хүртөөд, гурбадахы кварталай
ажалай туршуудээр — респуб-
ликийн Худалдаа наймаанай ми-
нистерствын дамжуулгын Улаан
түг манайда баруулгадан
байна.

Магазиндаманай залуушуул
олон. Нина Яцук, Ольга Гера-
симова, Гая Кулакова, Ната-
ша Яковлева болон бусад ажал
хүдэлмэридөө харюусалгатай-
гаар хандана. Ушар тиммэхэ
10 гаран хүдэлмэрилэгшэдийн
«Коммунист ажалай удирник»
гэгшэн нэрэ зэргэдэ хүртэхэй.
Тэднэй олонхын мэргэжэл

Сэлэнгын районий Кард
Марксын нэрэмжэтэ колхо-
зой хүтэлбэрлэгшэц Шу-
луута гэжэ газарта залуу
малай гүүртэ эмхидхэжэ, дүй
дүрмэлтэй бэрхэ малшан
Цырен-Дулма Цырендаши-
евна Удажавада (зураг
дээр) даалгаһан байна.

Ц. Д. Удажапова зуун
толгой буруунуудайгаа
шөгнүүрөө доошлуулхагүйн
түлөө оролдон, түрүү мал-
шан хомор үбнэ тэжээлээ
буйлуулжа, малдаа үгэхэ
гэгшэ оролдоно. Мал адуу-
лах, харуулаххада дүй дүр-
мэлтэй Цырен-Дулма
Цырендашевна энэ жэлэй
үбэлжэлтэ эрхын найнаар
үнгэргэжэ, В. И. Ленинэй
турбоор 110 жэлэй оёе
ажалай бэлгээр угтахын
түлөө тэмсэжэ байхай.

Ажалай Улаан Тугай, Октя-
брийн революцийн орден
малша-эхэнэртэ амжалта хү-
сэ.

С. БАЛДУЕВАН фото.

ЕХЭ АМЖАЛТАДА ЗОРИГЖОНХОЙ

Бүгдөөн совхозой Улаан-
Горхойн хүнэй фермын
коллектив Захаминнай райо-
ной наалишад дунда дэл-
гэрхэн социалист мурысеен-
дэ түрүү нуури эзэлжэ аба-
на. Нү нааха, гүрнэдэ худ-
далдаха жэлэйнгээ түсэб
тэднээр үнн хада дүүргэн-
хэй. Жэлэй туршада тэндэ-
хэй наалишад үнөөн бүри-
нөө 1700 килограмм гү
нааха байһан наа, арбан
нэгэ Ларын туршада 1926
килограмм наагаа.

ВЛКСМ-эй гэгшүн, райо-
ной Соведэй депутат Свет-
лана Дашева коллектив
соогоо түрүүлжэ ябана. Тэ-
рэ жэлэй туршада үнөөн

В. ХАНДАЖАЛОВ,
Башуурэй районий Хэлгын
совхозой парткомой секретарь.

ТАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ҮРЭ ЕХЭ

баран шэлэн абадаг эрхим
магазин» гэгшэн нэрэ зэргэдэ
хүртөөд, гурбадахы кварталай
ажалай туршуудээр — респуб-
ликийн Худалдаа наймаанай ми-
нистерствын дамжуулгын Улаан
түг манайда баруулгадан
байна.

Магазиндаманай залуушуул
олон. Нина Яцук, Ольга Гера-
симова, Гая Кулакова, Ната-
ша Яковлева болон бусад ажал
хүдэлмэридөө харюусалгатай-
гаар хандана. Ушар тиммэхэ
10 гаран хүдэлмэрилэгшэдийн
«Коммунист ажалай удирник»
гэгшэн нэрэ зэргэдэ хүртэхэй.
Тэднэй олонхын мэргэжэл

Сэлэнгын районий Кард
Марксын нэрэмжэтэ колхо-
зой хүтэлбэрлэгшэц Шу-
луута гэжэ газарта залуу
малай гүүртэ эмхидхэжэ, дүй
дүрмэлтэй бэрхэ малшан
Цырен-Дулма Цырендаши-
евна Удажавада (зураг
дээр) даалгаһан байна.

Ц. Д. Удажапова зуун
толгой буруунуудайгаа
шөгнүүрөө доошлуулхагүйн
түлөө оролдон, түрүү мал-
шан хомор үбнэ тэжээлээ
буйлуулжа, малдаа үгэхэ
гэгшэ оролдоно. Мал адуу-
лах, харуулаххада дүй дүр-
мэлтэй Цырен-Дулма
Цырендашевна энэ жэлэй
үбэлжэлтэ эрхын найнаар
үнгэргэжэ, В. И. Ленинэй
турбоор 110 жэлэй оёе
ажалай бэлгээр угтахын
түлөө тэмсэжэ байхай.

Ажалай Улаан Тугай, Октя-
брийн революцийн орден
малша-эхэнэртэ амжалта хү-
сэ.

С. БАЛДУЕВАН фото.

«ЗӨӨЛЭН АЛТА» ТУШААНА

байн шанартайгаар бэлдэжэ
тушаахын түлөө горитой орол-
догш гаргана.

Эхэ орондоо байн шанар-
тай, эрхим сэнэлтэдэ хүрэмэ
ангай арша тушааха хэрэгтэ ту-
руу ан үсхэбэрлэгшэд эххэн
хубитаяа оруулна. Жэшээлбэл,
арбадхи табан жэлэй дүрбэдэ-
хэй жэлдэ дэлгэрхэн соци-
лист мурысеендэ үнэгэ харуу-
лалдаг Тамира Петровна Ба-

ГАЗАРАЙ ТОЙОН

Наг шэбхэ зөөлгэ түлэг дундаа. Энэ хүдэлмэридэ хүсэ эхэтэй К-700
хэлэй тракторнууд табигданхай. Тэднээр үдэр бүри 450-500 тонно шэбхэ
гарана. «Отряд түсэбөө дүүргэжэе наа, ажаллаа үргэлжүүлхээр.

Эрхэй трактор амха-эхмэ
түлхын онгилоно. Тэрнэинш
эхэ «шанага-удхууртэй» трак-
тор доогуур халбагадан ха-
мажа абаад, дэргүүр үргэ-
лан бээрээ К-700 түхэлэй
тракторай ута гэгшын тэ-
гэдэ ашана.

«Моортэ тракторай тэ-
гэдэ хэдхэн «шанага» ад-
хаадхидхалд обойшодог юм.
Харин энэ тракторай тэ-
гэдэ бэлээр дүүргэжэ үгэнгүй.
Аяар арба гаран тоноо ор-
но гэхэ гү, али 3-4 бато
тракторай абаашаха юумон
багтана бшуу. Урматй даа,
— гэжэ К-700 тракторай
эзэн Михаил Трофимов хэлэ-
нэ.

— Удэрэй хэдэ тоноо шэб-
хэ полидо гарганабта? —
гээд асууб.

— Зай, тоолыт даа. Абаа-
шаха бүхэндэ 10-12 тоно
зоонб. Удэрэй хори ша-
ху эрмээс хэнбэ, — гэжэ.
Энэинээ гадна, К-700 тү-
хэлэй баһа нүгэ, МТЗ тү-
хэлэй үшөө гурбан трак-
тор шэбхэ зөөдэг юм.
Тикижэ тус отряд үдэр
бүри 500 гаран тоноо шэб-
хэ хээрэ гаргана. Шэбхэ зөөл-
гэдэ нүхэр Трофимовоо гад-
на, дүрмэлтэй тракторист
Василий Игнатович Рыков
баһал К-700 трактораар, Ни-
колай Червяков — МТЗ трак-
тораар шэбхэ зөөхэдөө, бү-
тээсэ «эхэтэй ажаллаараа ша-
гардаг. Механизаторнууд аха

дүүвэр Михаил болон Ки-
рилл Козловууд шэбхэ аша-
хада тракторнуудтэ нэгэ-
шэ хаатуулангүй.

— Газар найжаруулха зор-
илготойгоор сонсохгодоһон
намар-үбэлэй хоёр нара соо
7000 тоноо шэбхэ тарьялан,
сабиалан дээрэ гаргаха тү-
сэбтэй нэгдэ. Тэрэнай ду-
лаан байһан дээрэньшэ шэ-
нэ жэл болотор шэбхэ зөө-
хэ үргэлжэлүүлхэ гэжэ шин-
дэбди. Гол түлэб шанин-
дэбди, кукуруза, наран сөөг
зариха газарта түрүүшын
зэглээндэ шэбхэ гаргабди.
Тинхэдэ бидэ шэбхээс нэгэ
гү газарта эхээр, гектарай
25-30 тоноо аханабди.
Нэн түрүүн уяалдаха
каар, шийтэй газарта
шэбхэ зөөгдэнэ. Энэ-
хайн газарай үржэл «най-
жаруулаххаа гадна, үбэл-
дэ тэндэ саһан, һайса тог-
тохо, шинг вейтон горитой
баригдаха зэргэтэй, — гэжэ
нүхэр Посельский хөөрэнэ.

Онхожоруулагдан отряд
бүхидөө элдэб түхэлэй 11
тракторай. Тарьялан, «са-
биалан дээрэ үтэгжүүлгэ» зөө-
хөнөө гадна, тэднээр жэжэ
ой модо, бургана шуты са-
бэрлэжэ, газарынь хахал-
ла, орооно тарья, олон жэ-
лэй ногоо таридат. Жэшээл-
хэдэ, нёдондо жэлдэ 180
гектар тинмэ газар ашаглад,

СССР-эй ВЕРХОВНО СҮҮДЭЙ ПЛЕНУМ

СССР-эй Верховно Сүүдэй
элхээтэ пленум болобо.

«Хуули заршам сахиха ба
хуули гурим өбдөлгэтэй тэм-
сэлээ шангадхаха тухай»
КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой,
«СССР-эй Верховно Сүүд
тухай» Хуулины үндэсээр
сүүдүүдэй бэлүүлхэ зорил-
гонууд тухай асуудалтэ
пленум хаража үзэһэн бай-
на. Эдэ бүтэлтэй дашарам-
дуулан, социалист ёһо нари-
наар сахинуудай үндэсээр гэм-
тэ абалдануудтай, тэрэ тоодо
гүрнэй ба нийгэм зөөрн
үргэлтэй, эзэн буса ябалда-
тай, албан тушаалаа хэтэ-
рүүлгэтэй, гүрнэй тоосоо-
нуудта нэмжэ бэлгэлтэй,
эрхэтэдэй амн наһан ба
элүүр энхэдэ хоро хүрээлэ-
тэй, хулиган ааша гаргалта-
тай шууд сэхээр, буларша-
гүйгоор тэмсэхэ гэжэ сүү-
дүүд уялгалаа.

Хүнүүдтэ хүмүүжүүлгэдэ
хахтай арасалдануудтэ
шиндэхэдэ, сүүдүүдэй хуу-
линуудтэ хэрэглэхэ ажал
ябуулга тухай асуудалтэ
мүн л хаража үзөө. Совет булы
сахин хамгаалда хадаа гүрн
турын эгээл шухала зорилго-
нуудай нэгэншын мүн гэжэ
хараада абан, заагданха хэ-
рэгүүдтэ хаража үзэхэдэ,
хуули наринаар сахиха
эрхтэ пленум сүүдүүдэй ур-
да табига.

Эдлгэ абаһанай түлөө ха-
рюусаха тухай хуули хэрэг-
лэхэ тухай, «Эдлгэ абалтын
хэрэгүүдээр сүүдэй ажал
ябуулга тухай» СССР-эй
Верховно Сүүдэй пленумай
1977 оной сентябрийн 23-да
абаһан тогтоолой ямараар бэ-
лүүлгэдэжэ байһан тухай
асуудалтэ пленум зүбхэн
хэлсэхэдэ, эдэ хэрэгүүдтэ
ахаралаа эхээр хандуул-
хынь сүүдүүдтэ уялгалба.

Сүүдэй хэрэгүүд тушаа аба-
таһан шийдхэбэринүүд ту-
шаа СССР-эй Верховно Сүү-
дэй түрүүлгшын, СССР-эй
Генеральна прокураторой бу-
руушаалгануудтэ мүн л э
хаража үзэһэн байна.

Энэ үргэн өөсэ хизаарай
байгаалин нхээс баялгугу-

ШЭНЭ ШЭНЖЭ
ШАНАРТАЙ ШЭЛ

МОНКВА. (ТАСС). Фи-
зическэ химин ба органи-
ческа бэшэ болсудуудай тех-
нологин талаар шэнэ то-
дорхойлолто Ухаалан зо-
хёлын ба тодорхойлолто-
нуудай хэрэг эрхилдэг
СССР-эй Гүрнэй комитетдэ

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

У К А З
НУХЭР К. Л. БЕЛОУСОВЫЕ БҮРЯДАЙ АССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ

БАЛТА, ХАДУУРАЙ БАТА НЭГЭДЭЛ

(ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОНДО БОЛОЖО
ҮНГЭРЬЭН ЯРУУНЫН РАЙОНОЙ УДЭРНҮҮД ТУХАЙ)

БАЛТА Хадурой хоёрой ба-
та нэгдэлд улам бүр ба-
хажихаа гэршэлэн,
Улаан-Удун Железнодорожно
райондоо. Ярууны райо-
ной удэрнууд нур жа-
халангай оршон байдалдаа
үнгэрөө. Бурхад айд ху-
дөө ажахины института нэг-
дэлэн выставкхээ. Ярууны
удэрнууд нэгдэлд зориула-
гдан баяр суглаангаа хил-
лээд ЛВРЗ-гэй Соёлой ордон-
до болохон түгээхэй удэр
хүрэтэр, республикынгаа зүүн
захын районхоо ершэн айл-
шадие Железнодорожно рай-
онхойд аха дүү еһоной ха-
луун анхаралаар хүрээлж
байгаа. Юуб гэхэдэ, Железно-
дорожно район юрэнхй дээр
Ярууны районины, ажа-
хинуудыны шөфтээ абад,
тэдэнхй хүжэлтэдэ горитой-
хон туха хүрэгдэ гэжэ мэдээ-
жэ.

Жэжээнь, КПСС-эй Бурядай
обкомой шидхэбэрин ёһоор,
Ленинэй орденто ЛВРЗ 1963
ондо Ярууны районын совхо-
зууды шөфтээ абанан юм.
Тэрэ үедэ Ярууны районодо
оройдоо гурбан совхоз байгаа,
харин мүнөө долоон боло-
хон.

Арбан зургаан жэлэй турша-
да ЛВРЗ-гэй туһалмааар рай-
он соо хоёр байратай 57, нэ-
гэ байратай 42 гэр, 42 хашаа,
Нархатаа Соёлой байшан, тус
тустай 150—200 үнээдэй багта-
хаар 31 байра баригдаа. Ти-
хэдэ үнээдэй ойнхожоруула-
дамал дүрбэн байрын, амар-
лын гурбан байшангай барил-
гы, хүжэлдэй саадый занабар
гэхэ мэте тоолобол, сэгнэш-
гүй хэзэ туһалмаа үзүүлгэдэ
дэг байнал даа.

Абодихи табан жэлэй
дүрбэн жэлэйн туршада
ЛВРЗ-гэй худалмэршэдэй га-
раар 900 мянган түхэргэй
ажал гэхэдэ.

Малай байрын барилга дээр,
хүшэр хүндэ худалмэрин
оһонхооруулаа хэрэгтэ үнэн
сэхээр, эдэхи үүсхэлтэй Яруу-
нын совхозуудай хүтэлбэри-
лгэдэ байрагтаа дүрээдэй
байгаа. Жэжээнь, Бурядай
АССР-эй габьяата барилгашан
Ф. Я. Мясниковын айнаагаа ана-
ралтаа гарахалсаа, пенсио-
нернуудхэ бүридэлэн брига-
дэ эмхидхэдэ, Ииснгын сов-
хоздо арбан хоёр жэлэй тур-
шада отто худалжэ, хэдэн ар-
бад гэр барихан габьятай.
Өөрингөө баярай гэршэ бол-
гон, совхозой худалмэршэд
Ииснгэй хууринойнгаа нэгэ үйл-
сэ «Комсомольская» гэжэ нэр-
лэхэй. Витимэй, «Юбилейный»,
«Комсомольский» совхозуудта
А. В. Беляковой, И. Н. Пат-
рахиной, П. М. Ивановой, В. А.
Ашихиной, Г. И. Коровой, В. П.
Думкин, Н. К. Мелихов болон
бусад олон хүхэйдэй нэрэе
омогорхон дурдамаар.

Заводой коллектив имгатай
районхой материалнаа баялгыг
арбажуулаадаг бэшэ, мүн
хүнүүдэй оюн ухаанай эрил-
тэ хангалсаа хэрэгтэ эдэхи
хитэйгээр хабаадаг. Жэжээнь,
ЛВРЗ-гэй Соёлой байшангай
концертнй бригада жэл бүри
Ярууна ошожо, шөфтээ
абанан «коллективүүдтэ ниир-
холтой наадаа, дуу, хатарна
бэлгэлдэ бусадга юм. Жэ-
жээнь, 1978 ондо концертнй
бригада хэды дахин Ярууна
ошонан байгаа. Ииснгын сов-
хозой клубта, Алтанда, Гүндэ
болон бусад нутагуудта наа-
даа харуулаа, худөөгөөнөө
хани хүхэды урмашуулаа,
баясуулаа.

Байгша оной февраль соо
Яруунаархидай уралаар заво-
дой залуушуулай түлөөлгэдэ
Нархата ошожо, районхой за-
луу түрүүшүлгэдэ следо хабаа-
даа. Түлөөлгэдэ тоодо дуу-
шад, хатаршад оролсожо,
тэндэ концерт харуулан бай-
на. Ионь, октябрь нарануудта
мүн лэ концертнй бригада
Ярууна айлшажэ, Ииснгэдэ,
Гүндэдэ, Тулдуунда, Нархата-
да хамта долоон концерт
харуулаа, тэндэхи харагдай
халуун найшаалда хүртөөд бу-
саа бушуу.

Яруунааа ершэн түлөөлгэ-
шэдэй ЛВРЗ айлшажэ, шэнэ-
механическа, булад хайлуулгын,
аппаратна болон хабсаралгын
цехүүдэй худалмэршэ танил-
сажа ябахадэ, баяр ёһололой
уулзалгын үедэ дурсагдаша
мэдээлнүүд миний дэбтэр
соо бэшгэдэ бэлэй.

Аглахан Бурядай
түрүүшнй гигант
Аралтай Ярууны
шөфтээ абажа,
Балтаа, хадурай
халуун аяланууд
Бахим адхалсан,
хамта ябанал!

ӨНӨДЫЕНЬ шөфтээ аба-
нан хүхэдэ Ярууны
районхой түлөөлгэдэ юу харуу-
лаа гэжээб!

Эгэл түрүүн выставк тухай-
данэ наамжааа хэлэлтэй. Хү-
дөө ажахины института нэг-
дэлэн выставк Ярууны райо-
ной экономикын болон соё-
лой хүжэлтэй тобо тобдо
гэхэ хүнүүдэ танилсуулаа зо-
рилгой байгаа, тэрэндэ хү-
рөө гэжэ тэдэлгэмээр. Респу-
бликын районоудай хоорондо
дэлгэрхэн социалист мурысөөн-
дэ нэгдэхэй нуури ээлжэ, II
болон III кварталнуудта КПСС-
эй обкомой, Бурядай АССР-
эй Министруудай Соведэй,
профсоюзудай областной Со-
ведэй, ВЛКСМ-эй обкомой да-
жуулгын Улаан тугаар шагна-
лан Ярууны районын эконо-
мико олон хамтартай. Яруу-
нын холхозууд болон совхо-
зууд хуу, мяха, ноһоо гүрэндэ
худалдлаар муу бэшэ дүн
харуулаа. Гадна Яруунын заг-
нан завод арбадахи табан
жэлэйнхэ түсбөө болорноон
урхид дүрэгдэхэй, Удэ-Витимэй
экспедицины геологуд ашмта
малтавай шэнэ хабтэжүүдэ
дэж жэл бүхэндэ элэрүүлжэ
байдаг.

Ленинэй, Ажалай Улаан Ту-
гай, «Хүндэлгэй Тэмдэг»,
Ажалай Алдар Соёлын болон
бусад орденуудтаа шагна-
лдан нүхэдэ Яруунада олон.
Яруунын совхозхоо нүхэр
Ц. Д. Бадмаев РСФСР-эй
габьяата малайнай нэрэ эр-
гэтэй. Бурядай АССР-эй
габьяата малайнай нэрэ эр-
гэтэ 11 хүн, габьяата ме-
ханизатор Солондо мүн лэ 11
хүн хүртэнхэй.

Соёл болосоролой талаар
район нилээдгүй хүжэнгэй.
Хүжээдэй болон эдиршүүлэй
спортивна хургуули үхбүү-
дые спортдо дуртайгаар
хүмүүжүүлнэ. Районхой 21 ху-
гуулида 7052 үхбүүд эрэм-
хэй үндэхэ худална. Багша-
наа З. Д. Цыденов, А. Г.
Терентьев, А. А. Михайлова
гэхэдэ СССР-эй гэгээрэлэй
отличникууд болонхой, РСФСР-
эй гэгээрэлэй отличнигэй
эмдэгтэ хүртэнхэ 35 хүн тоо-
логдоно. Ц. Н. Номтоев, Д. Д.
Дондокова, А. П. Коллекер,
А. Г. Курмазова, М. З. Янгу-
това гэхэдэ—РСФСР-эй ху-
гуулины габьяата багшанар юм.
21 ясли болон саад 1398 ба-
гшүүлнэ хүмүүжүүлнэ, ху-
гуулида бэлдэнэ. 6-хон СПТУ
арбадахи табан жэлэй дүрбэн
жэл соо 810 механизаторые,
жэл тоодо эсери эхэ хүс-
тэй «К-700» тухэлэй тракто-
рые жоолоодоо бэлдэхэлтэй
110 хүмие нургажа гаргаһан
байна.

Районхой элүүрые хамгаал-
га ямарбаар хүжөө гэжээб!
Эсэгэ ороноо хамгаалгын
Агуухэ дайнай урд тээ
имгатай районхой түб нуури-
да болонхой байһан наа, мүн
мөхө колхоз болон совхозууд-
та барандаа болонхойнууд
би. Нархатын болонхойны ню-
дэйд врач А. Б. Мухандеева
Бурядай АССР-эй габьяата
врачай солотой, 11 хүн элүү-
рые хамгаалгын отличнигуд
юм.

Яруунада уран гартай нүхэд
олон. Жэжээнь, модшо дар-
хан Е. Д. Ц. Намсараев имга-
тал модоор юмз дархалдаг
бэшэ, харин Иимлүртэй, зу-
рагта абыастай. Тэрэнэй нин-
лэжэ, модоор зорожо бүтээ-
һэн «Эхэ бололгон» гэһэн бү-
тээл эхэ һонин, Бугын эбэртэ

хонгожо бүтээһэн баг ямар
гэхээб!

С. Ш. Широповой «Автопор-
трет», «Пароходоор», «Түрүү-
шын саһан» гэһэн зурагууд,
«Ярууна» гэжэ нэрлэгдэхэн
модон амһартанууд харагдай
анхарал татаахина.

Г. Ц. Гибановой «Эхэ бо-
логон» гэһэн нилээдэмэл бү-
тээл баһал һонирхолтой.

Үхбүүдэй бүтээлнүүд вы-
ставкэд элбэгээр табигдаа.
Гунгеев Циремпил (13 на-
һатай), Доржиева Ольга (16
наһатай), Сысыева Ольга (13
наһатай) гэхэдэй зурагууд,
хүжээдэй саадта хүмүүжүүл-
дэг үхбүүдэй хэһэн на-
данхайнууд харагдай ма-
галаада хүртөө.

Яруунын газар дээрэ геоло-
логуудай олоһон шухай ми-
нералуудай зүйлнүүд хү-
нүүдэй анхаралса татаха юм.
Баярай үдэшнүүдтэ, уул-
залганууд дээрэ Яруунын
районхой хүтэлбэрилгэдэ—
КПСС-эй райкомой нэгдэхэй
секретарь Н. Н. Найданов,
арадай депутатуудай районо
Советэй гүйсэдхолой түрүүл-
гэ В. З. Алексеев гэхэдэ сул-
ларашадта район тугайгаа
хөөрөгдэ байгаа.

Концертнй программын ту-
шаа хэлбэл, яһала олон ян-
зын номернууд оруулагдаа.
Ужам Яруунын нутаг бүхнөө
шоо шахуу түлөөлгэдэ ха-
бааһан байна.

Зүгөөр сууда гараһан «Яруу-
на» ансамблин дуушад «Рас-
свет» сооме, ЛВРЗ-гэй аппа-
ратна цехэй улаан буландаа
гэхэ, Соёлойн ордонхой сцен-
дэ дээршье эхээр алыга та-
шуулаа. Ч. Павловой «Яруу-
на» гэжэ дууе дуулахадаа,
орд басагад буряд үгнүүдэ
төрднөгүэй сээрээр үгүүлнэ.
Композитор Тухма-
новой «Илалтын үдэр» гэжэ
дууе энэ ансамблинхид эхэ
найшамаар, зүрхэнэй хуб-
шгэрэй дайрамаар гүсдэхөө.
Тэрэ амжалтын сэргэй хуби-
саа үмдэнһөөнөөшье дуу-
даагүй. Юһэн наһатай аа,
хонгоо найхан хоолойтой Са-
ша Поповиче солост болго-
һонинь амжалтын эхэ хуби-
саа болоо гэжэ наанадаа.
«Ярууна» ансамблин хү-
тэлбэрилгэдэ Л. М. Черпа-
нова шэнэ олол аргые олоно
ядахгүй хүн байна.

Ульдаргын дунда хургуу-
лины Багша Д. Цыбикина
«Буряд оронхо гэжэ арадай
дууе найханар дуулаа. 6-хон
хүн СПТУ-гай директорэй ор-
логшо В. Будаева «Эжы тух-
ай» урданай дууе гоёор
дуулжа, шагнашадые уя-
руулан баясуулаа. Ажлал-
дай уран найханай Бүхэ-
союзна I-дхи фестивал-
лин лауреат, Тулдуундэ
хүн совхозой наалишан Ци-
пилма Жамбалова «Айша-
луулаарай» гэжэ арадай дууе
дуулажа, хонгоо хурса хо-
олоогооро буландаа най-
шаадаа. Москвада болонхой
Бүхэдэлхэн залуушуулай бо-
лон студентээр VI фести-

Удэ-Витимэй экспедицины
түлөөлгэдэ В. Алексеев,
В. Зайкин гэхэдэ өһөдөө
гитара дээрэ наадан, компо-
зитор Я. Френкилин «Тохо-
руунууд» (үгэнь, Р. Газа-
товай) гэжэ дууе сүдэхэлэй
долистотойгоор дуулажа,
сулгарагшадта угаа эхээр най-
шааһан, алыга ташуулан
урматтай.

Хатарнууд, нэгдэмэл хоор,
найханар, таармактайгаар
өгдөһон хубсаһан— юрээ-
дөө, концертнй бүхы но-
мернууд олонодо найшаагдаа
гэхэ урматгайгаар тэмдэглэ-
хэ хүрэнэ.

Фольклорно ансамблин гүй-
сэдхэн өһөр аһала һо-
нирхоодоо. Зүгөөр энэ ан-
самблин худалмэршэ элэр-
гүй, сэг үргэлжэ хүдэлдэг,
номернуудта олошоруулан,
удхыны баяжуулан байдаг
һоанэ, эхэ найн хэ һэн.

Түрэл Яруунаа магтаһан
дуунууд, хатарнууд програм-
ма соомь элбэг. Тэрэн эхэ
найн. Зүгөөр уран найханар
ундагдэ жубүүд, басагад
Яруунада мундаггүй ёһотой.
Ленин тухай, Ярууна тухай
шүлгүүдхэ олохдо байгаа
гэхэ наанадаа. «Эхэ орон
тухайдэ дуулаһан» гэһэн
композиитор А. Андреевэй
кантатые концертнй эхэндэ
гүйсэдхэн нэгдэмэл хоор-
той хамта Эхэ орон тухайдэ
уран гоёр хэлһэн Е. Мо-
горове тоологуй һаа, уран
ундагдэ программа соомь
үгы байгаа.

Гэбшье наалишад, геоло-
гууд, багшанар, соёлой ажал
яруулашад, милицины хү-
дэлмэршэд, барилгашад—
олон ондоо мэргэжлэдхэ
Яруунын уран найханай ко-
ллективэ бүридэнэ.

В. И. Ленинэй түршөөр 110
жэлэй ойн баярда үдэр боло-
тор Яруунын дуушад, хатар-
шад программаа шэнэ, бу-
ришые гүнзгэй удхатай но-
мернуудтаар баяжуулаа хүс-
лэжэ.

Яруунын районхой ажалшад
хүрэлмэршэ хээд лэ абадга
бэшэ, мүн баһа сэдхэл бо-
лодоһонгоо эрилтэ ханганга,
дуу дуулажа, хатаржа, аме-
жа, шаддаг байһанаа гэршэ-
лэн харуулаа.

Ц. ДОНДОГОЙ.

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Буряд орон ерээд бэлд-
хэл-Ленинград гаргаһан Мо-
нголой Олимпинь националь-
но командын бүхшүүл ню-
тага хариһангаа урда тээ
Загарайн районхой Шэнэ-
Бэрэн хуурын айлшалан
ошожо, районхой ажалшадтай
хани халуун уулзалга үнэр-
гөдөө. Манай элнэ барил-
дашад В. Мархаев, В. Востро-
цов гэхэдэ тэдэнхй сүг-
нишэ ерээ. Республикын
«Уроктай» бүтээмэй түрүү-
лгэши В. Е. Гармаев, СССР-
эй габьяата мастер К. С.
Олазов айлшадаа газаршан-
хы ажалшан байна.

КПСС-эй Загарайн рай-
комой пропаганда агита-
цион татаһые даагша В. Е.
Пронисев тус уулзалгын
нэжэе, Совет-Монгол ханн-
барисаан элбэгэ жэлдэ бэл-
дэ бэхн болсоно гээб. Энэ му-
ноу үнэрхэ байһан уул-
залга нүхсэлэйлмэй эһн то-
до гэршэ мүн гэжэ тэрэ
хэлээ. МНП-эй габьяата трес-
нер Дамдиншарав үгэ хэлэ-
хэдэ, таадайнаа түрүү-
хүүд — О. Алексеев, В.
Будаев айлшалануудтаар
бидэнэртнай баярлануудгай
гэжэ онсо тэмдэглэбэ. Эндэ-
хй заводой спортивна ко-
мплектонын танилсабадн.

Бээ махабадаа һорнохдо
орунт эрхэ байдалтай газар-
та ажалуулан ажалшадта
баяр, жаргал хүснэгдэй тээд
тэрэ үгээ тусуулоо. Заво-
дой партинца болоой сек-
ретарь А. П. Тогтоин айл-
шадэ амаршатай, тэдэнхй
трестернй вымпел, ду-
рсаалтаа бэлгэ барюулаа.
Удаань эндиһи Лүрүулаһи
пioneerүүд ахэ дүү оройной
гоо барилдаашадта хүнднй
тэмдэг болгон, һонин муоу-
дые бэлгэлээ.

Уулзалгын түгээхэдэ
Шэнэ-Бэрэнэй заводой хүд-
элмэршэн, Ажалай Улаан
Туган орденто, Бурядай
АССР-эй габьяата уралан
наригуулагша А. В. Пути-
нцев нэрэмжэтэ шайгэй
тулоо буряд барилдаанай
ёһоор мурысөөн үнэрэгдэ-
бэ. Түрүүлэн Монголой бүх-
шүүл Цэрэнтохто Хийн-
саатар хоёр гаража, удаан
хуураа МНП-эй долоо дугаар
бүхэ найханай Найнда-
хй худалмэршэ хүжээдэ най-
мин барилдаашан үлэшэбэ.
Тэдэнхй дунда манай В.
Мархаев В. Востроцов хоёр.
Тээд 8 бүхын 4-һиний
палата туйлаба бушуу. Хү-
лэй хүдэдэ Баатархуу Бая-
раа хоёр шандаһаа, шуран
солбоһон туршадсаа. Долоо
шахуу минутын туршада,
барилдаанайнгаа удаа Бая-
раа нүгөөдээ мэхэ гохо-
доо оруулаа динтээ.

А. В. Путинцев өөрөө
наһан бүхэдэ сулгараһаа
дэлэй алыга ташалган доро-
шан барюулаа. Баатархуу,
Цэрэнтохто гэхэдэ
мүн лэ шангууд барюула-
даһан байна.

Д. Р. ДАМБАЕВ.

Улаасхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

ТҮҮХЭ АСУУХАЛ БАЙХА

«Буу эбсэг гаргаха тухай шидхэбэри
абажа байһан аад, буу эбсэг хуран аба-
ха тушаа юундэ хөөрөлдэнэб?» гэһэн
ойлгодоһонг асуудал СДП-гэй наһан
зарлагдан сьездын делегадуудэй нэ-
гэн табиһан байна. 250 миллион евро-
пеецүүдэй олонхын эдэ үдэрнүүдтэ энэ
асуудал дабтана. Хүн зоние олоор хюда-
ха американ шэнэ эбсэг болоо «Пер-
шинг-2» гэдэг, мүн делитэй 600 шахуу ра-
кетэ бүтээн гаргажа, Баруун Европодо
гараан тодохоо тухай шидхэбэри үнэр-
хэн неделидэ Брюссельдэ абаһан НАТО-
гай хүтэлбэрилгэдэхэй урда энэ асуу-
далай табидаһанниһе ноуеа бэшэ. Абта-
нан шидхэбэрин үндһөөр Европодо
сэрэгэй хүснэй талаар булюу байдал-
тай болохо, НАТО-да наанааһалдагдай
ёһоор, Советскэ Союнтай савшаадаа сэр-
эгэй хүсэ баримталан хөөрөлдөө хэжэ
нэгдэлгэ гаргаһана бушуу.

НАТО-да энэһе удаа буу эбсэг тухай
шидхэбэри абажа зургаа, буу эбсэг
хураа абажа тушаа хөөрөлдөөн бо-
лоо. Сэрэгэй талаар шахаруу шайга бай-
далые һуларуулаа тухай бээ бээдэ бил-
дагууша гоё үгэнүүдые хэлбэшье, тэрэ-
ние бодото дээрэн бээлүүлхын тула
юуныше хэлэгдэжэ.

Энэ үедэ Советскэ Союз бүтэмжтэй
һейн дурдаһаннуудые эсхэ сүсашгүй-
гөөр зохионо, бодото байдалда таарам-
жтай проектуудые дурдаһан, үгээе
ойлгоһонгоо талаар болгоомжотой арга нү-
хээл бэлдэһэн байна. Нүүнэй жэлнүүдтэ
Советскэ Союнтай оруулан дурдаһаннууд
кадаа шахаруу шайга байдлаа һуларуу-
лаа талаар үнхөөрөө бүхы талын шухала про-
грамма мүн болоно. Тодорхойлон хэлэ-
бэ, Европнй түбхи сэрэгүүд болон буу
эбсэгүүдэй тоо олошоруулхыһөө
хиллээд, удаа дараалан үсөөрүүлжэ хүр-
тэр, Варшава Договоор ба НАТО-гай
сэрэгэй ажал абуулануудые алиһе та-
лаһан хориолоһоо хиллээд, тэдэнхй
сэрэгэй организацинуудые сүм усдахал-
га хүртэр хэмжээнүүд мүн. Бээ бээдэ
сэрэгүүдэр ядэрна ба юрын буу эбсэг
түрүүлэн хэрэглэхгүй тухай договор бе-
талаһааа хиллээд, Европодо сэрэгэй
талаар шахаруу шайга байдлаа һуларуу-
лаа ба буу эбсэг хураан абаха та-
леар конференци зарлаха хүртэр. Нүү-
лэй һүүлдэ хүн зоние олоор хюдаха
шэнэ тухэлэй буу эбсэг Европодо асар-
ха абалдаһаа НАТО-гай хэрбээ асарвад
байгаа гэһэ наа, СССР-эй баруун райо-
нуудта тодохдоһон дунда эзрын зайда
табидаха ядэрна эбсэгүүдэй тоо хо-
роохоор Советскэ Союнтай бэлэн байһан
ушар тушаа тогтолотой. Гэбшье, эдэ бу-
дөөр захала гаргаһангүй. Европнй
түбхи өһөдөнгөөр сэрэгүүдэй тоо нэг-
нэн талһаа хороохо тухай шидхэбэри
абажа, Москва энэрхы сүдэхэлэй бодо-
то жэшэ харуулаа. Мүнөө энэ шидхэ-
бэри бодото дээрэ бээлүлэгдэжэ байна.

НАТО-гай НАТО юугээр харюусаба
гэхэдэ? Сэрэ рууһ хэлэгдэжэ, нэгдэн
люкээр: ракетно-ядэрна эбсэгүүдэр
Тинхээд нэгэ ондоо муушэ дурдаха: хөө-
рлөөд хэжэ тухай. Зүгөөр тэрэн «эбсэг-
сүгхээ» тухай шидхэбэрин абаһанай
һүүлээр амар удхатай гэхээб! Иимэ
болоһоолоор, тэрэн хүсэ баримталан
хөөрөлдэлтэ болоно бэшэ аа! Тинхээд
эзэ үнэн сэхээр хөөрөлдэлдэ гэрээ
нараһаа бэшэ, харин арһан бээлэй соо
тумэр нюдарга бэлдэһэн ушар мүн боло-
но.

Хельсинкид олоһон замһаа Европнй
халтиран хадхуураһын тула Советскэ
Союз, тэрэнхй союзнигууд хэрэгтэй бүхы
юум хуу хээ. Сэрэгэй талаар шахаруу
шайга байдлаа һуларуулан, Европнй
наһан оной боһоло алуухын тула горитой
алхам гэхэдэ. Баруун ороноудта зүүн
оронуудай дурдаһан үнхөөрөө түүхэ-
тэ урда шаартай арга боломжонудые
олджа байһан гэмтэ хүнүүдхэ түүхэ
хоһомоо заагаагүй асууа байха. Тэршээ-
хн өөрингөө ракетно-ядэрна буу эбсэг-
сүгхэ ондоо гүрэнүүдтэ баалалтаар үгэ-
шадөө асуугаха, мүн тэрэ баалалтаһаа
буулаа хэгшэдхэһе асуугаха бушуу.

ЭШЭХЭ, ГАЙХАХАЯА ЯНАБ

Эдэ үдэрнүүдтэ хүн зоний анхарал та-
хата, улам наһаа зоборитой болохо бай-
һан американ иран харисанай бэрхэ-
шээлтэ байдал ямар юмнээһнэ эхи захай-
тэб? Американ пропаганда Тегерандахи
американ посольствые эзмдэлгээдэ за-
халаа гээд олонхитэдэ ойлуулжа нэгдэлгэ
гаргаха. Бодото дээрэ отгоһе тимэ бэшэ,
эдэ хоёр оройной харисанай тэмө-
рон олон жэлэй туршада улам ужажэ,
бүхэһээрхэй байһан аад, Нью-Йоркын
голынжаруудэй нэгдэнэ Ираны шах бай-
һан үбшн хүнэй оруулагдан хэбтүүлгэ-
хэдхэнэ, тэрэн тээрхэ туйлааа хүрэн
байна.

Заагаагүй тэндэ шах ошожо хэбтээхэ
хэрэгтэй байгаа гү? Шах мүнгэ зөөрөөр
дурдаһанаа абаа бэшэ, ямаршые аргачуу-
дые өөртөө уриха, медицинскы ямаршан-
шые аппаратура захиа арга шадалтай
ха юм, США ошоһондо, Иранда ямар
юмнээхэ болохо байһанниһе тэрэ өөрөө
найн мэдэжэ абанан байха. Гэбшье шах
өөрингөө үмөөрэгшэдые таагүй байдалда
оруулаха, мүн тэдэрнинеһе юу хэжэ
байһанаа мэдэжэ байһан ааб даа. США-
гай Тегерандахи посольствоһоо тэрэнхй
булмтаралдаа орожо болоһоор байдал
тушаа мэдээлнүүд сэг соогоо үгтэһэн
байна. Энээн тушаа США-гай президент-
дэһе мэдээлэгдэһэн юм. Тээд энэ ушар
байдал анхаралда автаагүй байха юм.

Мегад, энэ бэрхшээлтэ байдал тэндэ
зүбөөр ойлогдонгүй байжа болоо гү?
Хай даа, магад, тэрэндэ хамга юм хуу
хэхэр тинтэрэ Ираны шахта дурлаһоо
гэхэ гү? Баһал этигээр бэшэ.

Шахые эмшэлнэ. Шахые нэгэ газарһаа
нүгөөдэ газарта абаһана. Шахта поли-
тическа талаар таармажатай зохид торго-
долгын газар, магад, Холбоото Штатууд-
таһые бэлдэнэ. Эдэ бүхы абууланууд,
бидэниие этигүүлжэ нэгдэлгын ёһоор,
шахта «энэрхы сүдэхэлтэйгээр» хандгаа
болоно. Гэбшье, «хуушанайнгаа хени
нүхсэлдэ үнэн сэхэ» байлығы сахиха бэ
энэрхы сүдэхэлтэй байһын тула политиче-
скы үхээрдэ гаргаһан шахтай тол-
боотой уршата хэрэгые Вашингтон
бээ дээрэ даажэ абаһана байһан мүн
хаар ааб даа. Тохолдоһон энэ ушары
элэрхэйлэн харуулаа өөрын шөлтөгөй
бин гэхээ.

США-гай наһаа зобожо байһан энэ
ушарай гол шухалай юуб гэхэдэ, Дүтн
ба Дундада Зүүн зүгтэ һуларуулагдан,
хохилодо ороһон өөрингөө нүлөө эр-
гэн бодоһоо болоно. Энэ хада неф-
тин